

Miljömässiga och sociala krav på drivmedel

Kraven och hur de tillämpas
2009-04-23

Anders Roth
Miljöchef Göteborgs Stad Trafikkontoret
anders.roth@trafikkontoret.goteborg.se
Tel. 031-368 25 64

Kraven gäller alla drivmedel

- Spårbarhet
- Miljökrav – klimat och biologisk mångfald
- Sociala krav – mänskliga rättigheter och arbetsmiljö
- Uppföljning

Trafiknämnden beslutade om kraven juni 2008.

Vi ställer krav i flera steg

1. Minskad användning

2. Mer förnybart

3. Miljö och etik/sociala krav

Tillämpning

Krav införs successivt i upphandlingar.

- Västtrafiks bussupphandling i västra Gbg.
- Kretsloppskontorets avfallsentreprenad norra Göteborg.
- Upphandlingsbolagets ramavtal eldningsolja och drivmedel till depå.

Bearbetningar av Trafiknämndens beslut förekommer eftersom varje upphandlande enhet agerar självständigt.

Spårbarhet alla drivmedel

Leverantören skall under avtalsperioden kunna redogöra för från vilka produktionsanläggningar levererat drivmedel kommer.

- Råvarubaserna skall anges.
- Företagsnamn, adress, kontaktuppgifter för ansvarig(a) person(er) i hela produktionskedjan.

→ Spårbarhet är en grundförutsättning. Utan det fungerar inte resten av kraven!

Klimat fossila drivmedel

- Krav på att utsläppen av klimatpåverkande ämnen inte ska vara högre än medelvärdet för EU.
- Innebär en markering att utvinning ur tjärsand och kol inte är önskvärt.

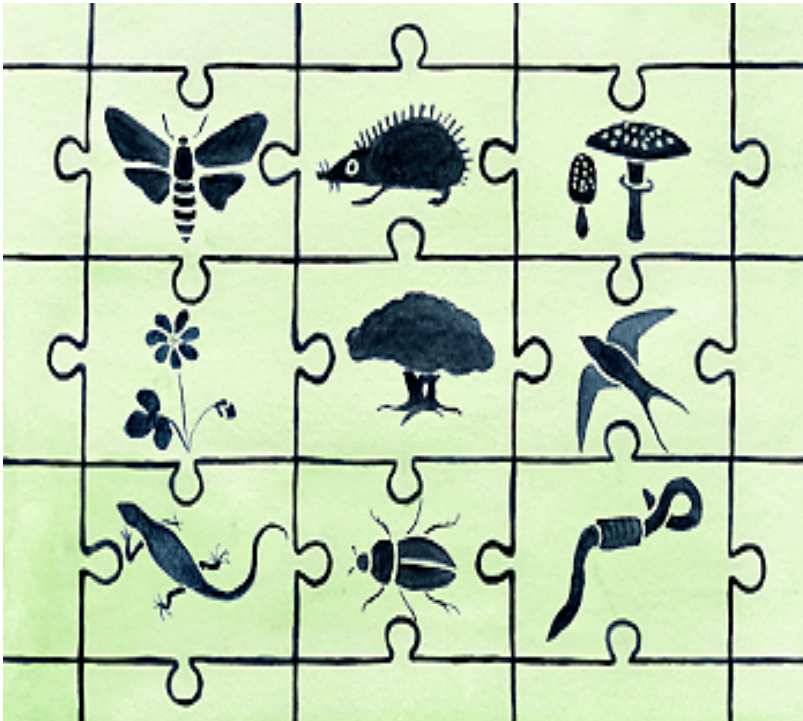
Klimat biodrivmedel

- Minst 50% minskning av klimatpåverkande ämnen.
- Beräkning antingen enligt värden i Förnybarhetsdirektivet (dec 2008)
- → Innebär att många drivmedel har chans att klara kravet men inte med vilka produktionsmetoder som helst.

Biologisk mångfald

- Endast ansvarsfulla brukningsmetoder vid odling.
- Vid utvinning eller odling av råvaror för drivmedel – både fossila och förnybara – får detta inte ske i naturmiljöer som med höga bevarandevärden.

→ Innebär en viljeyttring.

Sociala krav

”Leverantören skall under avtalsperioden kontrollera att drivmedlet producerats/bearbetats i en för arbetarna säker och hälsosam arbetsmiljö i enlighet med reglerna i de internationella konventioner som Sverige är anslutet till.”

Relevanta konventioner

Mot barnarbete

- FN:s barnkonvention, artikel 32.

Mot tvångsarbete

- ILO-konvention (nr 105) angående avskaffande av tvångsarbete
- ILO-konvention (nr 29) angående tvångs- eller obligatoriskt arbete

För god arbetsmiljö

- Konvention (nr 170) om säkerhet vid användning av kemiska produkter
- Konvention (nr 155) om arbetsskydd och arbetsmiljö
- Konvention (nr 148) om skydd för arbetstagare mot yrkesrisker i arbetsmiljön som förorsakas av luftföroreningar, buller och vibrationer

Men ibland andra konventioner

Mot barnarbete

- ILO-konvention (nr 138) om minimiålder för arbete
- ILO-konvention (nr 182) om förbud mot de värsta formerna av barnarbete

Mot diskriminering

- ILO-konvention nr (100) om lika lön för lika arbete oavsett kön
- ILO-konvention (nr 111) om diskriminering ifråga om anställning och yrkesutövning

För föreningsfrihet

- ILO-konvention 87 om föreningsfrihet och organisationsrätt
- ILO-konvention 98 om organisationsrätt och kollektiv förhandlingsrätt

Uppföljning

1. Entreprenörens egen redogörelse till beställaren, där entreprenören redovisar arbetsmetoder samt resultatet av arbete.
2. Stickprov från upphandlade enhet i produktionskedjan.

Kraven är så nya att stickprov ej genomförts.

Förhandsgranskning

Drivmedelsleverantörer som vill veta hur de klarar kraven tas emot och får presentera produkter.

Vi utfärdar inga "godkännanden" men är tydliga med om uppgifter behöver kompletteras.

Metoder att redovisa hållbarhet

Idag

- Företagsegna metoder
- Svanen
- Renewable Transport Fuel Obligation (RTFO)
- EU-direktivet om främjande av användningen av förnybar energi (december 2008)

I morgon?

- Europeisk standard påbörjad inom CEN

Verifikat

- Tredje partscertifikat som omfattar krav på klimat, biologisk mångfald och sociala krav.
- Beskrivning av företagsegna kontroller med öppenhet om krav som motsvarar det vi vill ha, genomförda kontroller med konsekvenser.
- Nej tack till *"To whom it may concern..."*

Exempel på verifikat idag

Tredjepartskontroll

- Fordonsgas Sverige

Företagsegen kontroll

- SEKAB:s etanol

- Perstorps RME

Verifikat imorgon?

- Roundtable for Sustainable Palm oil
- Forest Stewardship Council för drivmedel från skogsråvara.
- Sustainable Agriculture Network för drivmedel från skogs- och jordbruk.

Verifikat i övermorgon?

- Better Sugar Initiative
- Roundtable for Responsible Soya
- Roundtable on Sustainable Biofuels

Svanen = Göteborg?

Kan vara samma men inte säkert eftersom;

- CO2 räknas på nästan samma sätt men inte helt. Göteborg accepterar ändå Svanens metod.
- Göteborg inte vill ha tjärsand och petroleumdrivmedel från kol.
- Göteborg ställer krav på att de sociala kraven ska vara införlivade i de affärsmässiga förhållandena genom hela leverantörskedjan.

Erfarenhet efter knappt ett år

- Flera drivmedelsleverantörer är intresserade och anpassar sig efter kraven.
- Svårt att ställa krav på biologisk mångfald som fungerar för alla biodrivmedel.
- Många har en lång resa att göra.
- Alla utom gas har problem med spårbarhet.

**Välkomna till Göteborg på
drivmedelsseminarium
27 april
för att veta mer!**

